

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

KURUMSAL GERİ BİLDİRİM RAPORU

DEĞERLENDİRME TAKIMI

Prof. Dr. Naci Tolga Saruç (Başkan)

Prof. Dr. Abdurrahim Özgenoğlu

Prof. Dr. Bülent Çavaş

Elka Özkan

Prof. Dr. Salih Kuşluvan

Prof. Dr. Semra Feriha Aşcıgil

Doç. Dr. Begüm Yurdakök Dikmen

(13 / 11 / 2017)

ÖNSÖZ	3
1. GİRİŞ	4
1.1 Kurumsal Dış Değerlendirme Süreci	4
1.2 Kuruma İlişkin Bilgiler	4
1.3 Değerlendirme Süreci	6
2. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ	7
3. EĞİTİM-ÖĞRETİM	9
4. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME / TOPLUMSAL KATKI	16
5. YÖNETİM SİSTEMİ ve KURUMSAL KARAR ALMA SÜRECİ	20
6. SONUÇ, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER	24
Güçlü Yönler	24
Gelişmeye Açık Yönler ve Öneriler	30

ÖNSÖZ

2016 yılı Kurum İç Değerlendirme Raporunu 2017 yılı Nisan ayı itibariyle Yükseköğretim Kalite Kurulu'na sunan ve Kurumsal Dış Değerlendirme sürecine girme talebini beyan eden Atatürk Üniversitesi'ne 7 kişilik değerlendirme takımımızla 27 Eylül 2017 tarihinde ön ziyaret; 15-18 Ekim 2017 tarihleri arasında bir saha ziyareti gerçekleştirilmiş; bu ziyaret sırasında Üniversite üst yönetimiyle, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Kalite Komisyonu, birim yöneticileri, akademik ve idari personel, öğrenciler ve dış paydaşlarla toplantılar yapılmış, üniversite yerleşkelerinde bazı birimler ziyaret edilmiştir.

Toplantılarda bizlerle olan ve samimi paylaşımlarda bulunan, Sayın Rektör Prof. Dr. Ömer Çomaklı ve Sayın Prof. Dr. Medine Güllüce başta olmak üzere tüm Rektör yardımcılara, Kalite Komisyonu üyelerine, akademik ve idari personel ile öğrencilerine ve dış paydaşlarına çok teşekkür ediyoruz.

1. GİRİŞ

Atatürk Üniversitesi 2015 ve 2016 yıllarına ait Kurumsal İç Değerlendirme Raporlarını hazırlamış ve 2017 yılı içerisinde Kurumsal Dış Değerlendirme sürecinin gerçekleşmesini istediğini beyan etmiştir. Kalite Kurulu tarafından uygun bulunan bu beyana göre yine bu kurul tarafından oluşturulan Dış Değerlendirme Takımımız tarafından kurumun değerlendirilmesi yapılmıştır.

Ön saha ziyareti ve saha ziyareti öncesi gerekli belgeleri ve üniversite ağ sayfasını ayrıntılı olarak inceleyen değerlendirme takımı, ziyaret sırasında ise Rektörlük Üst Yönetimi, Senato, Kalite Komisyonu, birim yöneticileri, araştırma merkezleri yöneticileri, akademik ve idari personel, öğrenciler ve kurumun dış paydaşlarıyla toplantılar yapmış, üniversitenin farklı yerleşkelerindeki bazı birimleri ziyaret etmiş, öğrenci ve çalışanlara sunulan olanakları yerinde görerek değerlendirmeye çalışmıştır.

Bu Kurumsal Geri Bildirim Raporu, esas itibarıyla kurumun objektif bir şekilde değerlendirilerek güçlü ve gelişmeye açık yanlarını ortaya koyarak kuruma katkı sağlayabilmek amacıyla hazırlanmıştır.

1.1 Kurumsal Dış Değerlendirme Süreci

23 Temmuz 2015 tarih ve 29423 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği’nin 12. maddesi uyarınca; yükseköğretim kurumlarının beş yılda en az bir defa Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yürütülecek dış değerlendirme sürecinden geçmeleri gerekmektedir. 1 Temmuz 2017 tarih ve 30111 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7033 sayılı kanun ile Yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalite düzeylerine ilişkin ulusal ve uluslararası kalite standartlarına göre değerlendirmeler yapmak, iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerini yürütmek üzere idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli Yükseköğretim Kalite Kurulu kurulmuştur. Bu doğrultuda Atatürk Üniversitesi’nin Kurumsal Dış Değerlendirmesinin gerçekleştirilmesi amacıyla Prof. Dr. Naci Tolga Saruç başkanlığında, Prof. Dr. Abdurrahim Özgenoğlu, Prof. Dr. Bülent Çavaş, Elka Özkan, Prof. Dr. Salih Kuşluyan, Prof.

Dr. Semra Feriha Aşçıgil ve Doç. Dr. Begüm Yurdakök Dikmen'den oluşan Dış Değerlendirme Takımı, 21 Ağustos 2017 tarih ve 70976495-112 sayılı yazı ile Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından görevlendirilmiştir.

1.2 Kuruma İlişkin Bilgiler

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, 1 Kasım 1937 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclis'inde yasama yılını açış konuşmasında Doğu Anadolu'da büyük bir üniversite kurmanın gereğini ifade ederek, bu husustaki çalışmalarını başlatma talimatı vermiştir. Atatürk'ün ölümünün ardından bu çalışmalara 12 yıl ara verildikten sonra konu; 1 Kasım 1950'de 3.Cumhurbaşkanı Celal Bayar tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışı nutkunda tekrar gündeme getirilmiştir. Bu uyarı üzerine, 2. Menderes Hükümeti konuyu programına alarak, Milli Eğitim Bakanlığı üniversiteler bürosu “Doğu illerinde bir yükseköğretim ve kültür merkezi vücuda getirilmesi” hususunda üniversite rektörlüklerine 11.6.1951 tarih ve XIV/5366 sayı ile birer yazı göndererek Bilim Komisyonu kurmaları isteğinde bulunmuştur. Heyetin hazırladığı rapor dikkate alınarak Erzurum'da üniversite kurulması çalışmaları başlatılmıştır. Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri zamanında hazırlanan Doğu Üniversitesinin Kurulmasına Dair Kanun Tasarısı, 25.2.1953 tarihinde 6059 sayıyla kanunlaşmış ve Prof. Dr. Rıfki Salim Burçak'ın Milli Eğitim Bakanlığı sırasında 10.3.1954 tarih ve 6373 sayılı Kanun'la Doğu'da kurulması kararlaştırılan Üniversiteye “Atatürk Üniversitesi” adı verilmiştir.

Günümüzde Atatürk Üniversitesi 23 fakülte, 1 yüksekokul, 1 konservatuvar, 12 meslek yüksekokulu, 8 enstitü, 26 araştırma merkezi ile 278 bini aşkın öğrencisi, yaklaşık 2 bin 500 öğretim elemanı ve 1891 idari personeliyle eğitim-öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı çalışmalarına devam eden, bulunduğu coğrafyaya büyük katkı sağlayan çok önemli bir üniversitedir. Kurum 6,5 milyon m2'lik açık, 1 milyon m2'lik kapalı alanı ile sağlıklı, rahat ve konforlu yaşam alanlarıyla öne çıkan ve bünyesinde, öğrencilerin her türlü yaşamsal ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri oluşumları barındıran, çağdaş kent estetiğini temsil eden peyzajıyla modern bir yaşam ve eğitim-öğretim merkezidir.

Kurumun misyonu “İnsan merkezli eğitim ve araştırma faaliyetleriyle nitelikli bireyler yetiştirerek bölgenin ve ülkenin sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlamaktır.” Vizyonu ise “Kafkasya ve Orta

Asya ülkelerine yakın en gelişmiş Türk Üniversitesi ve Doğu Anadolu'nun en modern sağlık merkezinin sahibi olarak eğitim, araştırma ve sağlık alanında en üst düzeyde hizmetler sunmak” olarak belirlenmiştir. Temel Değerleri; bilimsellik ve yapıcı düşünce, emeğe ve liyakate önem, katılımcılık ve paylaşımcılık, yeniliğe ve ilerlemeye teşvik, ulusal ve evrensel değerlere bağlılık, insan haklarına ve düşünce farklılıklarına saygı, toplumsal, kültürel, tarihsel ve sanatsal duyarlılıktır.

26 adet Araştırma ve Uygulama Merkezi, TEKNOKENT, Bilimsel Araştırma Proje Koordinatörlüğü, Proje Geliştirme ve Koordinasyon Ofisi ve 247 adet araştırma laboratuvarı ile araştırma geliştirme faaliyetlerinde bulunmaktadır.

Eczacılık Fakültesi'nin Ulusal Eczacılık Eğitimi Akreditasyon Kurulu (ECZAK)'na, Mühendislik Fakültesi Kimya, Makine, Çevre ve İnşaat Mühendisliği Bölümlerinin (MÜDEK)'ne ve Hemşirelik Fakültesi (Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği'ne (HEPDAK) akreditedir. Kampüs içinde öğretim elemanlarına lojman ve hobi bahçeleri gibi birçok imkan sunulmakta ve bunların dağılımı kurumsal ve objektif olarak yönetilmektedir.

1.3 Değerlendirme Süreci

Kurumsal Dış Değerlendirme Kılavuzu Sürüm: 1.2'ye göre gerçekleştirilen çalışmalar takımın oluşturulması ile yoğun bir şekilde başlamış, takiben her bir üye tarafından EK- 2 Kurum Değerlendirme Formu doldurularak oluşturulmuştur. Kurumu tanımak amacıyla 27 Eylül 2017 tarihli ön ziyaret öncesi, Stratejik Plan, KİDR, birimlerin ağ sayfaları, öğrenci ders bilgi paketleri ve Kalite Komisyonu ağ sayfaları ile diğer belge ve kaynaklar incelenerek ön hazırlıklar yapılmıştır.

Tüm Değerlendirme takımının katılımıyla 27 Eylül 2017 tarihinde Ön Ziyaret tamamlanmıştır. Değerlendirme takvimine bu sene eklenen ve çok faydalı olan bu ziyaret Kurumsal Dış Değerlendirme Kılavuzu'na uygun şekilde gerçekleştirilerek gerekli toplantı ve çalışmalar yapılmıştır; Kütüphane, Okuma Salonları, Hayvan Hastanesi, İleri teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (DAYTAM), İçsu Balıkları Uygulama ve Araştırma Merkezi ön ziyaret kapsamında yerinde değerlendirilmiş; Üniversite Üst Yönetimi ve değerlendirme takımı tarafından

ortaklaşa ziyaret edilecek birimler belirlenmiştir. Ön ziyaret, Kurum Rektör ve yardımcılarının ve genel olarak tüm üst yönetimin görüşlerinin alınması, belgelerin değerlendirilmesi, gözlenmesi mümkün olmayan konular ile kurumun amaçları ve hedefleri, stratejileri, bunları nasıl ölçüp değerlendirdiği ve sürekli iyileştirmeyi nasıl sağladığı konularında bir ön fikir elde etme bakımından bu ziyaret faydalı olmuştur. Ön ziyaretten sonra doldurulan EK- 2 Kurum Değerlendirme Formu tekrar gözden geçirilerek 15-18 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek olan saha ziyareti öncesi gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Değerlendirmenin doğası gereği 15-18 Ekim tarihlerinde gerçekleştirilen saha ziyareti kurum hakkında en değerli bilgilerin elde edildiği ve çalışmaların en yoğun olduğu dönemi kapsamıştır. Saha ziyaretinde Tıp Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Fen Fakültesi ile Yabancı Diller Yüksek Okulu ve Pasinler Meslek Yüksekokuluna yerinde ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Bu birimlerin yöneticileri, öğretim elemanları ve öğrencileri ile görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca Rektörlük Üst Yönetimi, Senato, Kalite Komisyonu, Araştırma Merkezleri, idari birim yöneticileri ve kurumun dış paydaşlarıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Yedi kişilik değerlendirme takımı bu dört gün boyunca gündüz toplantı ve birim ziyaretlerini gerçekleştirirken, akşam saatlerinden itibaren gece çok geç vakitlere kadar alınan notların rapora yansıtılması ve çıkış bildiriminin mümkün olduğunca detaylı olması ve hiçbir önemli konunun gözden kaçırılmaması amacıyla yoğun çalışmalar yapmıştır. Atatürk Üniversitesinin Kurumsal Dış Değerlendirme Kılavuzunda belirtilen tüm yönleri ile değerlendirilerek, kuruma bir ayna tutup, kurumun sürekli iyileşmesini en etkin şekilde yapması için katkı sağlayacak bir geri bildirim raporu hazırlamak bu raporun temel amacını oluşturmuştur.

2. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

Kurumun misyon, vizyon, temel değerleri ve stratejik hedefleri, 2014-2018 yıllarını kapsayan Stratejik Plan'da belirtilmiştir. Kurum ziyareti kapsamında yapılan görüşmeler neticesinde, Üniversite Yönetiminin belirlenen temel değerlere ulaşmak için gayretle çalıştığı örneklerden

anlaşılmaktadır. Kurumun kalite politikası ve kalite güvence sistemi çerçevesi ve parametreleri henüz oluşma aşamasındadır.

Kalite Komisyonu, mevzuat çerçevesinde tüm birimleri temsil edecek şekilde oluşturulmuştur ve yoğun çalışmalarına devam etmektedir. Kalite komisyonunun yanı sıra, kuruma özgü kalite odaklı komisyon/danışma grupları oluşturulmuştur. Yapılan ziyaretler esnasında Kalite Komisyonu'nun yürütmekte olduğu çalışmalar ve kalite süreçleri hakkında henüz tüm akademik personel, öğrenciler ve idari personelde yeterli farkındalık oluşmadığı görülmüştür. Planlama, Uygulama, Kontrol ve Önlem alma (PUKÖ) döngüsü yönetim sistemi, eğitim öğretim, araştırma ve toplumsal katkı süreçleriyle idari ve yönetsel süreçlerinin tamamında işletilememektedir.

Bilgi Yönetim Sisteminin öğretim üyesi performanslarını ve üniversitenin ihtiyaçlarını değerlendirecek şekilde desteklediği görülmüştür.

Üniversite Üst Yönetiminin, kalite güvence sisteminin oluşturulması ve uygulanması sürecine olan inancı, bağlılığı ve motivasyonu gözlenmiştir. Kurumsal dış değerlendirme, program akreditasyonu, laboratuvar akreditasyonu ve sistem standartları yönetimi çalışmalarının bulunduğu ve bunların artarak devam edeceği anlaşılmaktadır.

İç paydaşların karar süreçlerine katılımı, anketler, şikâyet-öneri kutuları ve 'çevrim içi görüş bildir' sekmesi gibi araçlarla sağlanmaktadır. Ancak, iç paydaşlardan alınan geri bildirimlerin iyileştirme süreçlerine tam olarak yansıtılması gelişmeye açık bir yöndür.

Kalite güvence sisteminin önemli bir çemberini oluşturan kurumsal değerlendirme süreçleri Üniversite tarafından desteklenmektedir.

Üniversite dış paydaşlarla yakın iletişim ve işbirliği içindedir. Yürütülen iletişim ve işbirlikleri henüz kurumsal bir yapıya sahip olmamakla beraber, üniversite üst yönetimi tarafından bu yapının oluşturulması için çalışmalar sürdürülmektedir. Henüz kurumsal olarak yapılandırılmış bir mezun izleme sistemi olmadığından mezunların ihtiyaçlarının karşılanıp karşılanmadığı izlenememekte, sonuçlar eğitim-öğretim, araştırma ve yönetsel süreçlere sistematik olarak yansıtılamamaktadır.

Üniversite tarafından ve/veya diğer kurumlar tarafından sağlanan bursların ve bu bursların başvuru, değerlendirme ve sonuçlandırma süreçlerinde saha ziyaretleri esnasında öğrenciler tarafından dile getirilen eksikler olduğu gözlemlenmiştir. Bu nedenle, başvuru, değerlendirme ve sonuçlandırma süreçleri hakkında tüm öğrencilerin erişebileceği bir ortamda sunulması iyileşmeye açık bir yön olarak görülmektedir.

Üniversitede araştırmacıların araştırma performanslarını ölçmeye yönelik "Akademik Performans Göstergeleri"nin, kurumun vizyon ve hedeflerine göre önem düzeyleri bakımından sıraladığı "Atatürk Üniversitesi Akademik Veri ve Performans Yönetim Sistemi" etkin şekilde kullanılmaktadır. Bu sistem sürecinde oluşturulan göstergeler akademik destekler için ölçülebilir kriterlerin temelini oluşturmuştur.

Yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri, ilgili bakanlıklar gibi kurumlar üniversitenin kurumsal gelişimine düzenli katkı vermektedir. Dış paydaşlarla başlatılan yoğun ilişkilerin kurumsallaştırılarak yapılandırılma çalışmaları devam etmektedir. Dış paydaşlarla etkili iletişim ve sürdürülebilir işbirliği için 22/06/2017 tarih 11/89 sayılı Senato kararı ile "Atatürk Üniversitesi Danışma Kurulu Yönergesini" yürürlüğe koymuş olup bu yönerge doğrultusunda "Danışma Kurulunu" oluşturmuştur. Danışma kurullarının etkin olarak çalışmasına yönelik ve birimlerdeki danışma kurullarına ilişkin açık bilgiye ulaşılamamıştır. Bu kurulların etkin çalışması, Atatürk Üniversitesinin ileriki yıllarda dış paydaşlarla daha etkili iletişim, çeşitli alanlarda deneyim paylaşımı ve ortak projeler geliştirme alanlarında daha yapıcı ve başarılı çalışmasını sağlayacaktır.

Üniversitenin belirgin bir İngilizce ağ sayfasının olmayışı, geliştirmeye açık yönlerden birisi olarak değerlendirilmektedir.

3. EĞİTİM-ÖĞRETİM

Atatürk Üniversitesi yükseköğretim alanında eğitim hizmeti sunma açısından köklü kurumlardan birisidir. Kurumda yer alan eğitim öğretim programlarının tasarımı ve onayı için tanımlı mevzuat ve süreçler, yasalar, yönetmelikler ve yönergelerle düzenlenmiştir. Ders bilgi paketleri kurumun öğretim programlarının çoğu için hazırlanmıştır, ancak Mimarlık Fakültesi gibi tamamlanma aşamasında olan bazı programların olduğu da tespit edilmiştir. Hazırlanan ders bilgi paketleri,

İngilizce ve Türkçe olarak kurum ağ sayfasına görünür bir şekilde yerleştirilmiş ve kurumun ağ sayfasında ayrı bir bağlantı olarak belirtilmiştir (<http://eobs.atauni.edu.tr/Default.aspx>). Bu bilgi paketlerinin her programın ağ sayfasında da belirtilmesi gelişmeye açık bir yöndür. Mevcut öğretim programların Türkiye Yüksek Öğretim Yeterlilikler Çerçevesi dikkate alınarak hazırlandığı TYYÇ ile eşleştirilmiş program yeterliliklerinden anlaşılmaktadır.

Öğretim programlarının geliştirilmesinde ve güncelleştirilmesinde paydaş görüşlerinin alındığı (STK, mezun öğrenci, ilgili sektör temsilcileri) hem KİDR raporunda belirtilmiş hem de sözlü olarak ifade edilmiştir. Program yeterliliklerinin güncellenmesinde mezun öğrencilerden, öğrencilerin çalıştığı kurumlardan gelen dönüt değerlendirmelerden, kurum içi komisyon ve kurulların her dönem sonu ortaya koyduğu değerlendirme raporlardan ve dış paydaş temsilcileri ile yapılan toplantıların değerlendirme verilerinden yararlanıldığı belirtilmektedir. Buna ilaveten

bu sürecin birimlerde kurulan komisyon ve kurullar tarafından sürekli bir şekilde izlendiği vurgulanmaktadır. Ancak, paydaşların kim olduğu, paydaş katkılarının ne olduğu, katkıların programlara nasıl yansıtıldığı ve ne gibi iyileştirilmelere yol açtığı belirsizdir. Paydaş katkılarının kapsamına yönelik verilerin tutanak gibi somut belgelerle desteklenmesi gelişmeye açık yön olarak ifade edilebilir.

Akredite olan programlar hariç, öğrenme çıktıları daha çok ilgili öğretim elemanı tarafından yapılan kurum içi sınavlarla tespit edilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca dönem sonunda ders ve öğretim elemanı değerlendirme anketi yapıldığı belirtilmektedir. Öğrenme çıktılarının farklı yöntemlerle ölçülmesi (dersin öğretim elemanı tarafından yapılmayan sınavlarla) kurumun iyileştirmeye açık yönlerinden birisidir. Akredite olmuş birimlerde program yeterliliklerine ulaşıp-ulaşılmadığı tespit edilmekte ve iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Ancak akredite olmayan programlarda program yeterliliklerine ulaşıp-ulaşılmadığı sadece kurum içinde yapılan sınavlarla değerlendirilmektedir. Program yeterliliklerinin farklı yöntemlerle ölçülmesi (sektörden geri bildirim alınması, bağımsız dış değerlendirme kurumlarının değerlendirmesi, Türkiye genelinde yapılan sınavlar (YDS, alan sınavları, ALES vb.) kurumun iyileştirmeye açık yönlerinden birisidir. Program yeterliliklerine ulaşılmadığında ne tür iyileştirme çabalarının yapıldığına dair bilgiler mevcut değildir. Bazı birimlerde program yeterliliklerine ulaşılması,

akreditasyon sürecinin tamamlanması ile kalite güvencesi altına alınmıştır. Diğer programların akreditasyon süreci içerisinde yer almaları konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Akreditasyon sürecinin bütün birimlerde yaygınlaştırılması hedeflenmektedir, ancak akredite olmak isteyen birimlerin teşvikine ilişkin tanımlı süreçler bulunamamıştır.

İncelenen birimlerin çoğunda staj yönergelerinin bulunduğu ve stajların takip edildiği görülmüştür. Kurumun her birimde staj birimi oluşturulması çalışmalarına başlanmıştır. Buna ilaveten üniversitede staj bürosu oluşturulması ve staj planlamasının yazılım üzerinden tek elden gerçekleştirilmesi planlandığı belirtilmiştir. Öğrencilere staj konusunda verilen hizmetlerde sürekli iyileştirme süreçlerinin (staj danışmanlığı, eğitime katkılarının değerlendirilmesi gibi) oluşturulması geliştirilmeye açık bir yön olarak gözlenmiştir.

Kurumdaki tüm birimler 2017 yılı içerisinde öğretim programlarını gözden geçirerek, güncelleme çalışmalarında bulunmaktadır. Bununla birlikte program güncelleme çalışmalarının hangi sıklıkta yapılacağı ile ilgili kurumsal karar bulunmamaktadır. Program güncelleme süreci içerisinde iç ve dış paydaşların katkılarının neler olduğuna ve program güncellemesine nasıl yansıdığına ilişkin yeterli belge bulunmamaktadır. Program ile ilgili yapılan iyileştirmeler yapılandırılmamış olsa da, dış paydaşlarla yapılan toplantılarla bu iyileştirmelerin paylaşıldığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda lisans ve lisansüstü programlara ilişkin Eğitim Komisyonları kurulmuştur.

Kurumda programların tercih edilme oranları ve öğrenci sayıları her yıl düzenli olarak bilişim sistemleri ile izlenmektedir. Tercih edilmeyen programların kapatılmasına ve öğretim elemanların başka birimlere yönlendirilmesine ilişkin çalışmaların yapılması verimliliğin arttırılması bakımından önemli bulunmuştur.

Birimlerde yer alan programlardaki derslerin AKTS'si belirlenmiş ve ağ sayfasında ilan edilmiştir. Ancak bu AKTS'ler belirlenirken öğrenci iş yükünün öğrencilerden alınan geri bildirimler dikkate alınarak belirlendiğine dair somut bir kanıt bulunamamıştır. Öğrencilerin derslerde yapmış olduğu tüm faaliyetler ile ilgili iş yükü esaslı kredi transfer sistemi değişim programları için kurumda etkin bir şekilde uygulanmaktadır.

Birçok birimde öğrenci merkezli eğitim yapıldığı, ancak bazı birimlerde de (Tıp ve Eğitim Fakültesi) kısmen probleme dayalı öğretim yöntemi ve sunumlar aracılığı ile öğrencilerin derse katılımının sağlandığı görülmektedir. Öğrenci merkezli eğitim öğretim amacıyla öğrencilerin seminer, proje, ödev hazırlaması, sunum yapması, uygulamalı eğitim verilmesi, bilimsel çalışmaların kongre ve çalıştaylarda paylaşılması gibi yöntemlerden yararlanılmaktadır. Kurum içerisinde ölçme ve değerlendirme yöntemleri gibi konularda eğitimler verilmekte ancak öğrenci merkezli öğretim yöntemleri konusunda öğretim elemanlarının farkındalığı ve uygulamaları geliştirilebilir. Öğrencilerin ilgi alanlarına göre entelektüel gelişimlerinin sağlanabilmesi için ortak seçmeli dersler belirlenerek programlara entegre edilmiştir. Böylece seçmeli derslerin programlardaki ağırlıkları artırılmıştır

Birim bazında öğrenci başına düşen öğretim elemanı sayıları belirlidir. Bazı birimlerde ve programlarda, özellikle meslek yüksekokullarında, öğretim elemanlarının sayısının az, öğrencinin fazla oluşu kalite güvencesini olumsuz düzeyde etkilemektedir.

Danışmanlık sistemi yapılandırılmıştır. Bu duruma ek olarak danışmanların öğrencilere her konuda yardımcı olabilmesi için daha işlevsel hale getirilmesi yönünde çalışmalara başlanmıştır. İncelenen programlarda mesleki uygulamaların ve iş yüklerinin ders planlarında yer aldığı görülmüştür.

Öğrencinin başarı ve mezuniyet durumu öğrenci bilgi sistemi yardımıyla şeffaf bir şekilde izlenebilmektedir. Öğrenci devamsızlığı ve sınava katılamama gibi durumları düzenleyen mazeret şartları tanımlanmıştır. Uzaktan öğretim yöntemi ile yapılan bazı derslerdeki başarı oranlarının nispeten düşük olması incelenmeye değer bir konu olarak görülmektedir.

Yapılan saha ziyaretlerinde kurumun öğrenci kabulünü yasa ve yönetmeliklerde belirlenen kriterler doğrultusunda yaptığı açık bir şekilde ortaya konulmuştur. Buna ek olarak kuruma kabul edilen öğrencilerin önceki almış oldukları üniversite eğitimleri ve her türlü sertifika programlarından almış oldukları eğitimlerin tanınmasına yönelik açık ve tutarlı kriterlere mevcut olduğu değerlendirilmiştir.

Atatürk Üniversitesinde informal öğrenme ortamları ve bu ortamlardan alınan veya alınacak mesleki yeterliliklerin belirlenmesi ve belirlenen bu yeterliliklerin tanınmasını sağlayıcı ek

mekanizmaların geliştirilmesi ve üniversite kapsamında işlevsel bir hale getirilmesi için gerekli çalışmaların devam ettiği tespit edilmiştir.

Öğrencilerin ön lisans, lisans ve lisansüstü seviyelerdeki akademik gelişimlerinin öğrenci bilişim sistemleri ile detaylı olarak takip edildiği üniversitedeki bilişim alt yapısından kolaylıkla görülmektedir. Üniversite bünyesinde işlevsel bir yapıya kavuşan bu sistem sayesinde öğrencilerin akademik gelişimlerinin sürekli takip edildiği; herhangi bir süreçte öğrencilerin e-imzalı transkriptlerini kendilerinin kolaylıkla temin ettikleri Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına yapılan ziyaretler sırasında tespit edilmiştir. Öğrencilerin sadece ıslak imzalı evraklara ihtiyaç duymaları halinde ilgili daire başkanlığına başvurmaları sistemin iyi düzeyde çalıştığını göstermektedir.

Kurumda yabancı dille eğitim veren birçok program bulunmaktadır. Yapılan ziyaretler sonucunda bu programların birçoğunda yabancı dille eğitimin verilmesinde aksaklıkların yaşandığı görülmüştür. Bu durum gerek yabancı dille eğitim verebilecek düzeyde öğretim üyesinin eksikliğinden gerekse var olan öğretim üyesi kadrosunun yeterince mesleki hizmet içi eğitimden yararlanamamasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. Genel olarak, yabancı dille eğitim veren bölümlerde eğitim dilinin gerektiği ölçüde kullanılmadığı ve bundan kaynaklanan öğrenci memnuniyetsizliğinin olduğu görülmüştür.

Kurumdaki öğretim üyelerinin mesleki gelişimlerine yönelik sunulan (eğitimcilerin eğitimi, hizmet içi eğitim, yurt dışına yapılan akademik faaliyetler gibi) imkanların çok iyi olmasına rağmen, öğretim görevlisi ve okutman kadrosunda yer alan akademik personel için bu olanakların eksikliği üzerinde iyileştirme yapılması gereken ve gelişmeye açık bir yön olarak değerlendirilebilir.

Kuruma yeni alınacak akademik personelin belirlenmesinde ve var olan akademik personelin yükseltilmesinde geçerli kriterler, yasa ve yönetmeliklere göre belirlenmiştir. Bu kriterler hem Yükseköğretim Kurulu'nun hem de Atatürk Üniversitesinin sayfasında görünür bir şekilde yer almaktadır.

Aynı şekilde kuruma dışarıdan ders vermek üzere gelecek öğretim elemanlarının nasıl seçileceği ve hangi niteliklere sahip olması gerektiği yasa ve yönetmeliklerle düzenlenmiş ve gerekli iletişim kanallarıyla erişimleri mümkün kılınmıştır.

Kurumun ana kampüslerindeki bazı programlarında kısmen olmakla birlikte; özellikle şehir merkezi dışında yer alan çoğu Meslek Yüksek Okullarının öğretim elemanı ihtiyacının yeterince karşılanamadığı görülmüştür. Bu programların birçoğunda bir veya iki öğretim elemanının programda yer alan derslerin birçoğunu yürütmek zorunda kaldığı görülmüştür. Ana yerleşke dışında kalan programlarda dersi veren öğretim elemanının uzmanlık alanı ile verdiği dersler arasında uyumun olmaması gelişmeye açık yön olarak ifade edilebilir.

Uluslararasılaşmanın önemli bir parçası olan Erasmus Değişim Programı kapsamında yabancı kurumlardan ders vermeye ve eğitim almaya gelen akademik personelin yeterli düzeyde olmadığı tespit edilmiştir.

Kurumun yabancı dilde hazırlanmış bir ağ sayfasının olmayışı (01.11.2017 –en son ziyaret edilme tarihi) yurt dışından ilgili yabancı akademisyen ve öğrencilerin kurumu tam olarak tanımalarına ve ilgili bilgi, belge ve kişilere ulaşma açısından bir eksiklik olarak değerlendirilmiştir. Bununla birlikte bazı birimler (DAYTAM gibi) kendi ağ sayfalarını yabancı dilde hazırlamış olsalar bile, kurumun kendi yabancı dilde hazırlanmış bir ağ sayfası olmadığı için bu birimlere yeterince erişim sağlanamayacağı değerlendirilmiştir. Bu nedenle yabancı uyruklu akademik personelin ve öğrencilerin Üniversiteyi tanımaları ve tercih etmeleri için kurumun yabancı dilde ağ sayfasının her birim için düzenlenmesi ve içeriklerinin tanımlanması önemli görülmektedir.

Kurumda çalışan akademik personelin ulusal ve uluslararası düzeyde çalışmalar yapmaları konusunda motivasyonlarının artırılmasına yönelik önemli stratejilerin geliştirildiği ve bu stratejilere yönelik destek ve ödüllendirme programların aktif bir şekilde uygulandığı görülmüştür. Ayrıca bu programların kalite güvence sistemlerinin sürekli güvence altında tutulduğu hem saha ziyaretlerinden hem de yapılan belge incelemelerinden somut bir şekilde tespit edilmiştir.

Kurumun ana yerleşkesinde öğrencilere yönelik sürdürülen rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin yerine getirildiği ancak merkez yerleşke dışında yer alan Meslek Yüksek Okulları'nda ise bu hizmetlerin sınırlı düzeyde yapılabildiği yapılan saha ziyaretlerinde karşılaşılan ve geliştirilmeye ihtiyaç duyulan alanlardan birisi olarak belirlenmiştir.

Özel yaklaşım gerektiren öğrenciler kayıt aşamasında belirlenmekte ve öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Kurumda yer alan binaların birçoğunda özel yaklaşıma ihtiyaç duyan öğrencilerin kolay kullanabilmelerini sağlayıcı düzenlemelere yer verilmiştir. Engelsiz üniversite ortamının oluşturulmasına yönelik yoğun girişimler ve faaliyetler söz konusudur. Ancak engelsiz üniversite (erişilebilir üniversite) şartlarının tam olarak oluşmaması gelişmeye açık yön olarak değerlendirilebilir. Özellikle merkez yerleşke dışındaki birimlerin binalarında iyileştirilmelerinin yapılmasının gerekli olduğu durumlar ile karşılaşmıştır.

Kurumda yer alan kütüphanede çağın gereksinimlerine uygun öğrenme kaynakları öğretim üyelerine ve öğrencilere, hem fiziksel hem de üye olunan elektronik veri tabanları yoluyla sunulmaktadır. Ancak öğrencilerin kütüphanedeki ders çalışma alanları artan öğrenci sayısı karşısında sınırlı kalmıştır. Öğrencilerin çalışma alanlarının yetersizliği, kurumun gerekli iyileştirme çalışmalarında bulunmasını gerektiren alanların başında gelmektedir. Bu konuya ilişkin olarak, henüz faaliyete geçmemekle birlikte, 24 saat açık olacak çalışma salonları ve kütüphane içeren yeni bir binanın yakın zamanda açılacağı konusunda çalışmaların yapılması önemli bir girişim olarak görülmektedir.

Kurum, sahip olduğu birçok araştırma merkezleri yoluyla bölgesel kalkınmayı sağlayıcı üst düzey araştırmaların yapıldığı önemli birimlere sahiptir. Kurum bu açıdan Doğru Anadolu Bölgesi için özellikle AR-GE alanında öncü bir merkez olup, kurumun bu konudaki liderliğine yönelik geliştirme çalışmalarının büyük bir motivasyonla devam ettiği görülmektedir.

Kurumun ana yerleşkesinde yer alan spor alanlarında öğrenciler spor faaliyetlerini imkanlar ölçüsünde gerçekleştirmektedir. Bununla birlikte kapalı spor salonlarının sayısının az oluşu ve her öğrencinin erişimine yeterince sunulamayışı gelişmeye açık yönlerden birisi olarak değerlendirilmektedir. Kurumdaki spor tesislerinin sayısının artırılmasına yönelik girişimlerin olması; çeşitli spor branşlarına ait takımların ve öğretim üyelerinin kullanımı dışında, spor yapmak isteyen daha geniş bir öğrenci kitlesinin sportif faaliyetlerine katılımını arttırabilecektir.

Kültürel faaliyetler imkanlar ölçüsünde gerçekleştirilmekte ve kurumun ağ sayfasında duyurular şeklinde yayımlanmaktadır.

Öğrencilerin yerleşkede verilen yemek hizmetlerinden fiyat ve kalite açısından genel olarak memnun olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte kampüste yer alan yemekhane artan öğrenci sayısı karşısında ihtiyacı karşılayabilecek durumda değildir. Bu ihtiyaca karşılık, Kurum yönetiminin yeni bir yemekhanenin yapılması ile ilgili planlamaları yapması olumlu yönde bir gelişmedir.

Kurum, sunulan hizmet ve desteklerin kalitesi ve etkinliğini akademik ve idari personele ve öğrencilere her yıl uyguladığı memnuniyet anketi ile geribildirim sağlayarak güvence altına almaya çalışmaktadır. Ancak bu anketlerin uygulamasına yönelik yöntemin iyileştirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

4. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME / TOPLUMSAL KATKI

Atatürk Üniversitesi “Stratejik AR_GE politikaları ile uygun AR-GE politikaları ile; bilimsel etkinliğe, marka değerine ve saygınlığına katkıda bulunacak gelişmiş araştırma alt yapısını oluşturmuştur. Rektörlük desteği ile araştırma olanakları; disiplinler arası, ulusal-uluslararası ve sektör-sivil toplum ile ilişkilerin gelişmesini sağlayacak şekilde sistematik olarak yenilenmiş, geliştirilmiş ve dinamik bir yapıya dönüştürülmüştür.

Ulusal hedefler ile stratejik hedefler arasında bağlantı kurularak Üniversitenin araştırmalar konusunda eylem planı hazırlanmıştır. Bu eylem planı kapsamında eğitim, sosyal ve kültürel kalkınma, bilim ve teknoloji, spor ve sağlık gibi alanlarda araştırma sahalarının geliştirilmesi yer almaktadır. Özellikle, bilim ve teknoloji alanında Türkiye'nin 2023 Vizyonu, TÜBİTAK'ın öncelikle alanları ve bölgesel kalkınma konularında üniversitenin Araştırma ve Geliştirme faaliyetleri yürüttüğü tespit edilmiştir. Bu bağlamda, Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinasyon Birimi bünyesinde AR-GE hedefleri belirlenmiş ve bu alanda “Stratejik Yönetim” anlayışı oluşturulmuştur. Proje pazarlarının yapılması, Üniversite-Sanayi işbirliğinin kurulmuş olması, yeni ilaç geliştirme projeleri bu alandaki somut örneklerdendir. Ancak KİDR belgesinde “Sanayi Sektörünün Sorunlarının Çözümüne Yönelik Çalışmaların Azlığı”ndan söz edilmektedir.

Araştırma stratejisi kapsamında ulusal ve bölgesel öncelikler göz önüne alınarak ve Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, YÖK ve TÜBİTAK'ın belirlediği öncelikli alanlar referans alınarak

araştırma öncelik alanları (Biyocihazlar, biyomalzeme, biyoteknoloji ve ilaç faz araştırmaları, uzay bilimleri, savunma sanayi, gıda güvenliği, hayvancılık, bölge tıbbi ve aromatik bitki potansiyelinin araştırılması gibi) oluşturulmuştur. Bölge sorunları paydaşlarla birlikte ele alınarak, sorunların çözümüne yönelik, projelerin desteklendiği görülmüştür. Bölge çiftçilerine verilen eğitimler; kırsal yerleşim yerlerine yerinde sorun analizleri bu projelerin (KUDAKA, KOSGEB, DAP) oluşturulmasında önemli girdileri oluşturmuştur.

Akademisyenler arasında araştırma ve geliştirme projeleri kültürünü yaygınlaştırmak üzere Üniversite bünyesinde bir Proje Geliştirme ve Koordinasyon Ofisi (PDO) oluşturulmuştur. Ofis bünyesinde ulusal-uluslararası proje çağruları akademisyenlere ve birimlere duyurulmakta; ulusal (TÜBİTAK, Kalkınma Bakanlığı, SANTEZ) ve uluslararası kuruluşlar (üniversitenin antlaşmalı olduğu 110 üniversite; Avrupa Komisyonu eğitim ve araştırma destek programları) ile işbirliği yapılmaktadır. Ofisin en önemli özelliği araştırmacıların önerecekleri projeler hakkında objektif değerlendirme sağlayabilecek bir panel sisteminin geliştirilmiş olmasıdır. Bu sistem içerisinde proje ve araştırma etkinliklerinde öne çıkan araştırmacılardan oluşan yürütme kurulu üyeleri ve gerektiğinde iç-dış hakem/panelist sistemi ile projeler çok yönlü olarak değerlendirilebilmektedir. Özgün değer, yaygın etki ve yapılabirlik konularında danışmanlık, bilgilendirme ve mentorluk hizmeti verilmektedir. Panel sisteminde alınan karar ve öneriler doğrultusunda projelerin düzeltilerek başvurulacak projelerin kalitesinin artırıldığı görülmektedir. “30 Mentor 30 Proje” kapsamında detaylı olarak incelenmiş projeler TÜBİTAK'a sunulmuştur. Panel sisteminin uygulandığı Salon ve Ofis teknik olarak gelişmiş altyapıya sahiptir. Öğretim elemanlarının projelere teşvik edilmesi için 200’den fazla akademik personele eğitim verilmiştir.

Bilimsel ve teknolojik araştırma, uluslararası bilimsel araştırma işbirliği, katılımlı araştırma, lisans üstü tez, hızlı destek, araştırma başlangıç, araştırma destek, lisans öğrencisi katılımlı araştırma, güdümlü, diğer kurumlarca fonlanmış araştırmaları destekleme, fikri mülkiyet destek, kongre sempozyum düzenleme projeleri gibi çok çeşitli alanlarda BAP tarafından proje desteği sağlanmaktadır. Bu proje destekleri, araştırmacının çeşitli performans parametrelerine (TÜBİTAK-ULAKBİM puan sistemine, önceden yürütmüş ve tamamlamış olduğu belirli bütçelerdeki dış paydaş destek projelerine ve patente) bağlı olarak 300000 TL’ye kadar arttırılabilmektedir.

Araştırma süreçleri akademik, idari ve mali olmak üzere elektronik ortamda izlenmektedir (Bilimsel Araştırma Projeleri Yönetim Sistemi-BAPSİS; Diğer Araştırma Projeleri Yönetim Sistemi-DAPSİS). Başvuruların tamamen elektronik ortamda, bölüm, birim yazışmaları olmadan gerçekleştirilmesi ile bürokratik aşamalarda iki aya yakın süreç kazanımı olduğu gözlenmiştir. Süreç kalitesi olarak, ilgili yönergede belirlenen kriterlere göre proje raporlarının sunulması ve yayın şartlarının sağlanması beklenmektedir.

"Doğu Anadolu Gözlemevi" (DAG) Türkiye'nin astronomi, astrofizik ve uzay bilimleri alanlarındaki en büyük projesi ve yatırımının olduğu belirtilmektedir. Bu Merkez ile bu alanlarda ulusal çapta önder olabilecek, uluslararası projelerin yürütüleceği bir merkez olmayı hedeflemektedir. DAG'ın Avrupa'nın en büyük ayna ve uzay kaplama ünitesi olduğu ve bu yönüyle yerli-yabancı turizm hareketliliği ve tanınırlığını sağlayacak etkinliklerle bilim ve toplumun birleştiği bir yapıya sahip olduğu görülmüştür.

Teknokent, Teknoloji Transfer Ofisi, Doğu Anadolu Yüksek Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (DAYTAM), DAG ve PDO Üniversitenin araştırma politikası kapsamında stratejik hedefler doğrultusunda geliştirilen yapılanmalar arasında gelmektedir. Üniversite bünyesinde 26 araştırma merkezi (Örn. DAYTAM, Gıda ve Hayvancılık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Bilgisayar Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi, Nano Bilim ve Nano Mühendislik Araştırma ve Uygulama Merkezi, Organ Nakli Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi) bulunmaktadır. DAYTAM'ın yayınladığı 2019-2023 stratejik planına göre, araştırmacı sayısının arttırılacağı, burs imkanlarının yenileneceği ve fiziki imkanların geliştirileceği belirtilmektedir. DAYTAM, yüksek teknolojiye sahip analiz sistemleri ve araştırma laboratuvarlarını içermektedir. Araştırma laboratuvarları Üniversitedeki tüm birimlere ve dış paydaşlara hizmet vermektedir. Ayrıca Merkezde projeler yürütülmekte, üniversite birimlerinde eğitim alan yüksek lisans-doktora öğrencilerine tez araştırmaları kapsamında uygulama olanakları sunulmaktadır.

Bilgisayar Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezinin yazılımları araştırmacılara ücretsiz olarak sağlanmaktadır.

2012 yılında kurulan Teknoloji Transfer Ofisi (ATA TTO), üniversite araştırma merkezleri ile özel sektör arasında bir köprü işlevi görmekte; girişimcilik kursları düzenlemekte, Patent Kurulu ile patent konusunda destek sağlanmaktadır.

Atatürk Üniversitesi Yükselme ve Atama Kriterleri ve akademik teşvik uygulamaları ile öğretim üyesi başına düşen makale sayısının artırılmış olduğu görülmektedir. Bu kapsamda öğretim üyelerine bilimsel seyahat, makale ve projelere yönelik teşvik desteği esasları belirlenmiş; kaynakların genişletilmesi ve etkin kullanılmasına yönelik titiz çalışmalar yapıldığı tespit edilmiştir. Akademik Personel Veri ve Performans Sistemi ile alınan puanlar çerçevesinde, öğretim elemanları bilimsel seyahatlere katılım desteği ve/veya maddi destek almaktadır. Üniversitenin sekiz yıldır, bilimsel yayın sıralamasında ilk onda yer aldığı görülmüştür. Ayrıca, Atatürk Üniversitesinin URAP ülke ve dünya sıralamalarında oldukça iyi bir konumda olduğu tesbit edilmiştir. Şöyle ki, son 8 yıldır ülke sıralamasında ilk 20 içinde, dünya sıralamasında ise 715 incilik ile 1044 üncülük arasında yer almıştır.

Araştırmacı insan kaynağı bilgi, beceri ve yetkinlik gelişime ve iyileştirme politikaları kapsamında Üniversitede İngilizce dil kursu verilmektedir ve kursu başarıyla tamamlayan öğretim üyelerinin tüm masrafları kurum tarafından karşılanmak üzere yurt dışına gönderilmektedir.

Üniversitenin Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da bulunan birçok üniversiteyle DAP Üniversiteler Birliği'nin (ÜNİDAP) üyesi olarak eğitim ve araştırma konularında işbirliği yaptığı görülmüştür.

2005 yılında Erzurum ATA Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi ilan edilmiştir. Başta yazılım (%55), enerji ve hayvancılık alanlarında olmak üzere ATA Teknokent içerisinde 15'i öğretim elemanları tarafından kurulan 60 firma faaliyet göstermektedir.

Birçok akademik ve idari sürecin yürütülmesinde ve BAP Koordinasyon Birimi faaliyetlerinde Kurumsal Karne Performans Yönetim Modeli üzerinden yapılan (Balanced Score Card, BSC) altı adet anahtar performans (yayınlar ve atıflar, proje, patent ve sanat eserleri; ödüller, üyelikler ve tanınırlık; bilimsel etkinlik organizasyonu; eğitim etkinlikleri; yönetsel faaliyetler) göstergesi ile 400'den fazla göstergeyi içeren performans analiz sisteminin kullanıldığı ve bu sistem için 650000 TL yatırım yapıldığı tespit edilmiştir.

Araştırma performansının izlenmesi ve iyileştirilmesine yönelik olarak Akademik Veri ve Performans Sistemi (AVESİS), BAPSİS, DAPSİS ve akademik teşvik ödeneği süreç yönetimi sistemi yazılımlarının entegre çalışması, araştırma süreçlerinin hızlandırılması bakımından önemli bulunmuştur.

Gelişmiş araştırma altyapısı; Horizon 2020, NATO, NIH projeleri gibi uluslararası proje kaynaklarının aktarımı için önemli bir potansiyeli oluşturmaktadır. Ancak bu altyapı ve teşvik olanaklarına rağmen, üniversitenin bu projelerde yürütücü olamadığı tespit edilmiştir.

Uluslararası projelerin teşviki için ve proje yazımı için deneyimli yabancı dili kuvvetli uzman kadronun oluşturulması geliştirmeye açık alan olarak görülmektedir.

Araştırma merkezlerinin topluma faydaları göz önünde bulundurulduğunda, bu kurumlardaki hizmetlerin kamuoyuyla paylaşımının daha etkin şekilde yapılması gelişmeye açık yön olarak görülmektedir.

5. YÖNETİM SİSTEMİ ve KURUMSAL KARAR ALMA SÜRECİ

Atatürk Üniversitesi'nde yönetim ve idari yapısı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamında tanımlanmış olan Senato, Üniversite Yönetim Kurulu şeklindeki karar alma mekanizmalarından oluşturulmuştur. Fakülte, enstitü, yüksekokul, meslek yüksekokulu, bölümlerdeki idari yapılanma ve yönetsel süreçler ilgili Kanun kapsamında oluşturulmuştur.

Atatürk Üniversitesi, iç kontrol standartlarına uyumlu çalışmalar yürütmek üzere, İç Kontrol Standartları'nı ve Eylem Planı'nı oluşturmuştur. Bu çalışmalar, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından koordine edilmektedir. Ancak, Üniversitenin çeşitli merkez ve birimleri arasında iletişim ve koordinasyonun nasıl kurulduğu, bu amaçla yapılan faaliyetlerin sürekliliğinin sağlanması konusunda yeterli bilgi gözlenmemiştir.

Üniversitenin 2014-2018 dönemine ait stratejik planı bulunmaktadır. Ayrıca, Atatürk Üniversitesi'nin Maliye Bakanlığına sunulmak üzere hazırladığı İdari Faaliyet Raporlarına Üniversite ağ sayfasından ulaşılabilir. Ancak, gerek Kalite Kurulu çalışmalarının son iki

yılda başlamış olması, gerekse yönetsel değişiklikler nedeniyle, Stratejik Plan'ın benimsenerek takibi gözlenmemektedir. Bu nedenlerle, Üniversite, 2019-2023 dönemi Stratejik Planını geniş katılımlı hazırlama çalışmalarına başlamış; bu doğrultuda Stratejik Plan İç Genelgesi hazırlayarak Üniversite web sayfasında yayınlamıştır. Atatürk Üniversitesi yönetimi, kalite güvence politikasını ve güvence sistemini yeni hazırlanacak Stratejik Plan ile entegre etmeyi hedeflemektedir.

Hazırlanan Stratejik Planlar format olarak iyileştirilmeye açıktır. Kurumun misyon ve vizyonunun aksiyon planları aracılığıyla aşağı kademelere kadar yayılımı, çeşitli birimlerin hedeflerini 6 aylık/bir yıllık dönemler sonunda ne ölçüde gerçekleştirildiğinin takip edilmesini sağlaması açısından iyileştirmeye açık bir alan oluşturmaktadır.

Üniversite, kurumsal performansın ölçülmesi ve verilerin bir merkezden izlenerek bütünsel bir bakış açısı ile değerlendirilebilmesi için “Ölçme ve Değerlendirme Merkezi” kurulmasına yönelik Senato kararı almış, hazırlanan Yönetmelik ile beraber Yükseköğretim Kurulu'na gerekli başvuruyu yapmıştır. Ayrıca, “Üniversite Kimlik ve Estetik Komisyonu”, “Staj Komisyonu”, “Mezun Takip Sistemi” gibi birim ve sistemlerin kurulması, Üniversite Yönetiminin kalite yönetimi doğrultusunda değişimi gerçekleştirmek üzere aldıkları önleyici (proaktif) önlemler konusunda destekleyici örneklerdir.

Atatürk Üniversitesi'nin akademik ve idari birimlerdeki karar alma süreçlerinde öğrenci temsiliyeti uygulamasının henüz yaygın olmadığı görülmüş ve bu durum da iyileşmeye açık bir alan olarak değerlendirilmiştir.

Atatürk Üniversitesi'nde, akademik personel için uygulanmakta olan bir akademik performans sistemi ve teşvik sistemi mevcut olup Üniversitenin idari personeline yönelik bir performans sistemi ve teşvik sistemi gözlenmemiştir. Var olan akademik personel performans sistemi ve bilimsel seyahat, araştırma ve yayınlar için sağlanan bilimsel teşvik sistemi öğretim elemanları için memnuniyet unsurudur.

Atatürk Üniversitesi bütçesi 3 yıllık olarak, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kanununa göre Merkezi Yönetim Bütçesinde yer alan “Özel Bütçeli İdareler” kapsamında hazırlanmaktadır.

Üniversite kaynak yönetimi akademik ve idari birimlerin oluşturduğu farklı yöntemler ile sağlanmaktadır. Bu yöntemlere örnek olarak, öğretim üyelerinin bilimsel seyahat teşvik başvuruları sürecinde katılacakları konferans, kongre, vb. etkinliklerin ön incelemesi yapılmaktadır.

Atatürk Üniversitesi'nde araştırma yönetimini kurumsal bir yapıyla yönetmek üzere kurulmuş olan Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi, araştırma bütçe hareketlerini anlık olarak izlenmekte ve harcamalar dinamik olarak sistem tarafından bütçe hareketlerine yansıtılmaktadır. Aynı şekilde yıllık ve dönemsel muhasebe hareketleri de sistem üzerinden izlenebilmektedir. Ayrıca, kaynakların daha etkin kullanımını sağlamak üzere, TÜBİTAK'a yapılacak başvurular panellerde değerlendirilerek her projeye bir mentor atanmaktadır

Üniversitenin sahip olduğu lojmanların verimli kullanabilmesi ve düzenli kullanım planı sağlanabilmesi için Bilgisayar Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi (BAUM) başkanlığında Üniversite Yönetim Sistemi'ne lojman kullanımına ilişkin yeni bir uygulama eklenmiştir.

Üniversitede performansa dayalı bütçeleme sistemi için ilk adımlar atılmış ve bu amaçla 400 parametre belirlenerek son 6 aydır takibi yapılmaktadır.

Genel Sekreterliğe bağlı olan Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı'na bağlı Merkezi Atölyeler üniversitedeki taşınır ve taşınmaz malların bakımı konusunda sorumludur. Kurulan merkezi ısı santralı enerji tüketimini en aza indirmeyi hedeflerken, doğalgaza çevrilerek verimliliğinin artırılması ve çevreye olumsuz etkisinin azaltılması amaçlanmıştır. Enerji tasarrufu için LED armatür kullanımı yaygınlaştırılmış ancak ne oranda bir değişiklik yapıldığı konusunda bilgi alınamamış olması üzerine bu projenin takibinin iyileştirilebileceği kanısına varılmıştır. Üniversite Hastanesi'nde yapılan LED armatür kullanılmaya geçiş konusunda yapılan fizibilite çalışması ile %50 tasarrufa yol açması hedeflenirken Greenmetric Dünya Üniversiteler sıralamasına başvuru hedeflenmektedir. Bu hedefler doğrultusunda gerçekleştirilecek adımların ve alınan sonuçların ileriki yıllarda izlenmesi çevreye etki konusunda yapılacak iyileştirmelere kanıt sağlayacaktır. Finansal risklerin yönetimi konusunda BAP projelerinin finansal yönetiminin disiplini ve şeffaflığı sonucu büyük oranında tasarruf sağlandığı belirtilmiştir.

Kütüphane imkanlarının 24 saat kullanıma açık olmaması eğitim için özellikle önemli taşınmaz kaynakların daha etkin kullanımını engellemektedir.

Tıp Temel Bilimler alanında öğrenci eğitimi amaçlı kullanılan aletlerin bakımı ve yenilenmesi sürecinde, bakım elemanı olarak kullanılmak üzere teknisyen tedarikinde sıkıntılar olması kaynakların etkin kullanımını açısından önemli bir iyileştirmeye açık yandır.

Atatürk Üniversitesi'nde yürütülen faaliyetler ve süreçlere ilişkin verileri toplamak, analiz etmek ve raporlamak üzere çeşitli bilgi yönetim sistemleri mevcuttur. Üniversitenin bilişim altyapısını oluşturmak, bu altyapının güvenilirliğini ve devamlılığını sağlamak, Atatürk Üniversitesi Bilgisayar Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin sorumluluğundadır. Eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme süreçlerinde bilgi yönetim sistemleri yoğun olarak kullanılmakla birlikte, mezunlara yönelik veri tabanının oluşması henüz yapım aşamasındadır.

Kurulan Ölçme ve Değerlendirme Sistemi, öğrenci ve öğretim üyesi ile ilgili bilgi yönetiminin üniversite düzeyinde daha etkin yapılması açısından önemli bir uygulama olup, ilgili verilerin güvenilirliğini sağlamaya yönelik olarak geliştirilmiştir. Üniversite Yönetimi, hangi bilginin kim tarafından erişilebilir olduğunu belirlemiş; "Personel Bilgi Sistemi" ve "Öğrenci Bilgi Sistemi" ile erişilebilirlik konusunda yetkilendirme yapılmıştır.

Eğitim-öğretime yönelik uygulamalarda, gelişime açık alanlar mevcuttur. Örneğin, ders değerlendirme sisteminde öğrenciler sadece kendi değerlendirmelerini görmekte; göreceli olarak değerlendirebilmeleri için bölüm, üniversite gibi karşılaştırmaya yönelik herhangi bir bilgiye erişememektedir. Aynı şekilde, öğretim üyelerinin de öğrencilerce yapılan kendi değerlendirmeleri puanları dışında bölüm/fakülte/üniversite ortalamalarını görememesi, bilginin etkin paylaşımı ve kullanımını açısından önemli bir iyileştirmeye açık alan oluşturmaktadır. Yine bu bağlamda, tüm derslere (Tıp Fakültesi dersleri de dahil olmak üzere) ilişkin sınav notlarının Öğrenci Bilgi Sistemi aracılığıyla öğrencilerle paylaşılması iyileştirilmeye açık bir yandır.

Üniversite dışından alınan hizmetlerinin tedarik süreci kamu mevzuatı gereği belirlenmiştir. Üniversitenin dışarıdan alınan hizmetlerin kalitesini artırmak ve sürekliliğini güvence altına almak üzere süreçlerin tanımlanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi gelişmeye açık bir yöndür.

Atatürk Üniversitesi, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme faaliyetleri ile ilgili bilgiler kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Ancak, kamuoyuyla paylaşıldığı belirtilen stratejik planın KİDR’nda verilen kurum ağ sayfası bağlantısından ulaşımı mümkün olmayıp, kullanıcı açısından kolay ve erişilebilir tasarımda olması iyileştirilmeye açık bir alan teşkil etmektedir.

Ayrıca, kamuoyunu üniversitenin stratejik öncelikleri konusunda bilgilendirme faaliyetleri daha sistematik bir şekilde yapılarak daha güçlü bir kamuoyu desteğinin sağlanması geliştirmeye açık yarlardan birisidir.

Üniversite yönetiminin, düzenli olarak birimleri ziyaret ederek toplantılar yapması, yapılan çalışmalarla ilgili bilgi vermesi ve hesap verebilirlik konusunda yapmış olduğu benzer çalışmalar memnuniyet vericidir. Yapılan saha ziyaretleri esnasında, Üst Yönetimin erişebilir ve şeffaf yaklaşımı gözlenmiştir.

6. SONUÇ, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Üst yönetimin erişebilirliği ve sürekli iyileştirme konusunda yaptığı çalışmalar yoğun bir şekilde gözlenmektedir ve bu durum dikkate değer bulunmuştur. Bu kısımda özellikle, güçlü yönler, gelişmeye açık yönler ve önerilere maddeler halinde yer verilecektir.

Güçlü Yönler

- Rektör, rektör yardımcıları ve birim yöneticilerine personel ve öğrenciler başta olmak üzere paydaşların erişebilirliğinin yüksek olduğu gözlenmiştir.
- Üniversite Yönetiminin belirlenen temel değerlere ulaşmak için gayretle çalıştığı anlaşılmaktadır.
- Yönetim paydaşların kampus imkanlarından (lojmanlar, hobi bahçeleri vs.) en etkin ve adil şekilde yararlandırılması için maksimum önemi göstermektedir.

- Yönetimin, kalite güvence sisteminin kurulması ve uygulanmasına yönelik kararlılığı ve desteği gözlemlenmiştir.
- Kalite Komisyonu, mevzuat çerçevesinde tüm birimleri temsil edecek şekilde oluşturulmuştur ve yoğun ve özverili çalışmalarına devam etmektedir.
- Bilgi Yönetim Sisteminin öğretim elemanı performanslarını ve üniversitenin ihtiyaçlarını değerlendirecek şekilde desteklendiği görülmüştür.
- Kalite güvence sisteminin önemli bir çemberini oluşturan kurumsal değerlendirme süreçleri Üniversite tarafından desteklenmektedir. Üniversitede araştırmacıların araştırma performanslarını ölçmeye yönelik "Akademik Performans Göstergelerinin", kurumun vizyon ve hedeflerine göre önem düzeylerine göre sıraladığı "Atatürk Üniversitesi Akademik Veri ve Performans Yönetim Sistemi" etkin şekilde kullanılmaktadır.
- Kurumda yer alan programların tasarımı ve onayı için tanımlı mevzuat ve süreçler bulunmaktadır.
- Lisans ve lisansüstü programlara ilişkin Eğitim Komisyonları kurulmuştur. Kurulan Eğitim komisyonlarının, araştırma önceliklerine ve bölge kalkınmasına katkı sağlayacak yönde programları yenilediği görülmektedir
- Hazırlanan ders bilgi paketleri İngilizce ve Türkçe olarak kurum ağ sayfasına görünür bir şekilde yerleştirilmiştir.
- Kurumda programların tercih edilme oranları ve öğrenci sayıları her yıl düzenli olarak izlenmekte, tercih edilmeyen programların kapatılmasına ve öğretim elemanların başka birimlere yönlendirilmesine ilişkin çalışmaların yapılması verimliliğin artırılması bakımından önemli bulunmuştur.
- Öğrencilerin ilgi alanlarına göre entelektüel gelişimlerinin sağlanabilmesi için ortak seçmeli dersler belirlenerek programlara entegre edilmiştir.

- Mevcut öğretim programları Türkiye Yüksek Öğretim Yeterlilikler Çerçevesi dikkate alınarak hazırlanmıştır.
- İncelenen birimlerin çoğunda staj yönergelerinin bulunduğu ve stajların takip edildiği görülmüştür. Kurumun her birimde staj birimi oluşturulması çalışmalarına devam edilmektedir
- Danışmanlık sistemi yapılandırılmıştır. Bu duruma ek olarak danışmanların öğrencilere her konuda yardımcı olabilmesi için daha işlevsel hale getirilmesi yönünde çalışmalara başlanmıştır.
- Öğrencilerin derslerde yapmış olduğu tüm faaliyetler ile ilgili iş yükü esaslı kredi transfer sistemi değişim programları için kurumda etkin bir şekilde uygulanmaktadır.
- İncelenen mesleki uygulamalar ve iş yükleri ders planlarında yer almaktadır.
- Öğrencinin başarı ve mezuniyet durumu öğrenci bilgi sistemi yardımıyla şeffaf bir şekilde izlenebilmektedir.
- Öğrenci devamsızlığı ve sınava katılamama gibi durumları düzenleyen mazeret şartları tanımlanmıştır.
- Kurum öğrenci kabulünü açık ve tutarlı kriterlere ve yönergelere göre yapmaktadır. Önceki öğrenmelerin tanınması için süreçler mevcuttur.
- Öğrencilerin informal öğrenme ortamlarından edindikleri yeterliliklerin tanınmasını sağlayıcı mekanizmalar üzerinde çalışılmaktadır.
- Kurum öğrencilerinin akademik gelişimine ilişkin bilgiler öğrenci bilgi sistemi ile takip edilmektedir.
- Birçok birimde öğrenci merkezli öğretim yapıldığı, ancak bazı birimlerde de (Tıp ve Eğitim Fakültesi) iyi uygulama örneği olarak gösterilebilecek probleme dayalı öğretim yöntemi ve sunumlar aracılığı ile öğrencilerin derse katılımının sağlandığı görülmektedir.

- Atama ve yükseltme kriterleri yasa ve yönetmeliklerle düzenlenmiştir.
- Kuruma dışarıdan ders vermek üzere gelecek öğretim elemanlarının nasıl seçileceği ve hangi niteliklere sahip olması gerektiği yasa ve yönetmeliklerle düzenlenmiştir.
- Öğretim elemanlarının ulusal ve uluslararası düzeyde akademik çalışmalarını teşvik etmeye yönelik ödüllendirme sistemi geliştirilmiştir ve uygulanmaktadır.
- Kütüphanedeki öğrenme kaynakları ve elektronik veri tabanları oldukça zengindir. Ancak öğrencilerin kütüphanedeki ders çalışma alanları artan öğrenci sayısı karşısında sınırlı kalmıştır. Bu konuya ilişkin olarak, 24 saat açık olacak çalışma salonları ve kütüphane içeren yeni bir binanın yakın zamanda açılacak olması önemli bir ihtiyacı giderecektir.
- Kurum, öğrenme kaynakları ve araştırma bakımından bölgesel düzeyde öncü bir merkez olup, kurumun bu konudaki liderliğine yönelik geliştirme çalışmaları halen devam etmektedir.
- Öğrencilerin kampüste verilen yemek hizmetlerinden fiyat ve kalite açısından genel olarak memnun olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte kampüste yer alan yemekhane artan öğrenci sayısı karşısında ihtiyacı karşılayabilecek durumda değildir. Bu ihtiyaca karşılık, Kurum yönetiminin yeni bir yemekhanenin yapılması ile ilgili planlamaları yapması olumlu yönde bir gelişmedir.
- Kurum, sunulan hizmetlerin ve desteklerin kalitesini ve etkinliğini akademik ve idari personele ve öğrencilere her yıl uyguladığı memnuniyet anketi ile geribildirim sağlayarak güvence altına almaya çalışmaktadır.
- Atatürk Üniversitesi stratejik yönetim anlayışına uygun AR-GE politikaları ile; bilimsel etkinliğe, marka değerine ve saygınlığına katkıda bulunacak gelişmiş araştırma alt yapısını oluşturmuştur. Rektörlük desteği ile araştırma olanakları; disiplinler arası, ulusal-uluslararası ve sektör-sivil toplum ile ilişkilerin gelişmesini sağlayacak şekilde sistematik olarak yenilenmiş, geliştirilmiş ve dinamik bir yapıya dönüştürülmüştür

- Teknokent, Teknoloji Transfer Ofisi, Doğu Anadolu Yüksek Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (DAYTAM), DAG ve PDO Üniversitenin araştırma politikası kapsamında stratejik hedefler doğrultusunda geliştirilen yapılanmalar arasında gelmektedir. Üniversite bünyesinde 26 araştırma merkezi bulunmaktadır.
- DAYTAM, yüksek teknolojiye sahip analiz sistemleri ve laboratuvarlarını içermektedir. Bilgisayar Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezinin yazılımları araştırmacılara ücretsiz olarak sağlamaktadır.
- Atatürk Üniversitesinde Yükseltme ve Atama Kriterleri ve akademik teşvik uygulamaları ile öğretim üyesi başına düşen makale sayısının artırılmış olduğu görülmektedir. Bu kapsamda öğretim üyelerine bilimsel seyahat, makale ve projelere yönelik teşvik desteği esasları belirlenmiş; kaynakların genişletilmesi ve etkin kullanılmasına yönelik titiz çalışmalar yapıldığı tespit edilmiştir. Akademik Personel Veri ve Performans Sistemi ile alınan puanlar çerçevesinde, öğretim elemanları bilimsel seyahatlere katılım desteği ve/veya maddi destek almaktadır.
- Araştırmacı insan kaynağı bilgi, beceri ve yetkinlik geliştirme ve iyileştirme politikaları kapsamında Üniversite bünyesinde İngilizce dil kursu verilmektedir ve kursu başarıyla tamamlayan öğretim üyelerinin tüm masrafları kurum tarafından karşılanmak üzere yurt dışına gönderilmektedir.
- Ulusal hedefler ile stratejik hedefler arasında bağlantı kurularak Üniversitenin araştırmalar konusunda eylem planı hazırlanmıştır. Bu eylem planı kapsamında eğitim, sosyal ve kültürel kalkınma, bilim ve teknoloji, spor ve sağlık gibi alanlarda araştırma sahalarının geliştirilmesi yer almaktadır. Özellikle, bilim ve teknoloji alanında Türkiye'nin 2023 Vizyonu, TÜBİTAK'ın öncelikli alanları ve bölgesel kalkınma konularında üniversitenin Araştırma ve Geliştirme faaliyetleri yürüttüğü tespit edilmiştir. Bu bağlamda, Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinasyon Birimi bünyesinde AR-GE hedefleri belirlenmiş ve bu alanda "Stratejik Yönetim" anlayışı oluşmuştur. Proje pazarlarının yapılması, Üniversite-Sanayi işbirliğinin kurulmuş olması, yeni ilaç geliştirme projeleri bu alandaki somut örneklerdendir.

- Araştırma stratejisi kapsamında ulusal ve bölgesel öncelikler göz önüne alınarak ve Bilim Sanayi Teknoloji Bakanlığı, YÖK ve TÜBİTAK'ın belirlediği öncelikli alanlar referans alınarak araştırmada öncelikli alanlar oluşturulmuştur.
- Akademisyenler arasında araştırma ve geliştirme projeleri kültürünü yaygınlaştırmak üzere Üniversite bünyesinde bir Proje Geliştirme ve Koordinasyon Ofisi (PDO) oluşturulmuştur. Ofisin en önemli özelliği araştırmacıların önerecekleri projeler hakkında objektif değerlendirme sağlayabilecek bir panel sisteminin geliştirilmiş olmasıdır.
- Araştırma süreçleri akademik, idari ve mali olmak üzere elektronik ortamda izlenmektedir (Bilimsel Araştırma Projeleri Yönetim Sistemi-BAPSİS; Diğer Araştırma Projeleri Yönetim Sistemi-DAPSİS). Başvuruların tamamen elektronik ortamda olması sürecin hızlanmasını sağlamaktadır
- Üniversitenin, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da bulunan birçok üniversiteyle DAP Üniversiteler Birliğinin (ÜNİDAP) üyesi olarak eğitim ve araştırma konularında işbirliği yaptığı görülmüştür.
- "Doğu Anadolu Gözlemevi'nin (DAG) Türkiye'nin astronomi, astrofizik ve uzay bilimleri alanlarındaki en büyük projesi ve yatırımı olduğu belirtilmektedir. Kurum bu proje sayesinde ilgili alanda ulusal ve uluslararası projelerin yürütüleceği önder bir merkez olması hedeflenmektedir.
- Atatürk Üniversitesi, kurumsal performansın ölçülmesi ve verilerin bir merkezden izlenerek bütünsel bir bakış açısı ile değerlendirilebilmesi için "Ölçme ve Değerlendirme Merkezi" kurulmasına yönelik Senato kararı almış, hazırlanan Yönetmelik ile beraber Yükseköğretim Kurulu'na gerekli başvuruyu yapmıştır.
- Atatürk Üniversitesi'nde etkin kaynak yönetimine ilişkin çalışmalar devam etmektedir. Bu çalışmalara örnek olarak, öğretim üyelerinin bilimsel seyahat teşvik başvuruları sürecinde katılacakları konferans, kongre, vb. etkinliklerin ön incelemesi yapılmaktadır.

- Atatürk Üniversitesi'nde, akademik personel için uygulanmakta olan bir akademik performans sistemi ve teşvik sistemi mevcut olup Üniversitenin idari personeline yönelik bir performans sistemi ve teşvik sistemi gözlenmemiştir. Var olan akademik personel performans sistemi ve bilimsel seyahat, araştırma ve yayınlar için sağlanan bilimsel teşvik sistemi öğretim elemanları için memnuniyet unsurudur.
- Kurum yöneticilerinin düzenli olarak birimleri ziyaret ederek toplantılar yapması, yapılan çalışmalarla ilgili bilgi vermesi yönetim ve idarenin iç paydaşlarına hesap verilebilirlik konusunda yapmış olduğu benzer çalışmalar memnuniyet vericidir. Yapılan saha ziyaretleri esnasında, Üst Yönetimin erişebilir ve şeffaf yaklaşımı gözlenmiştir.
- Atatürk Üniversitesi'nde yürütülen faaliyetler ve süreçlere ilişkin verileri toplamak, analiz etmek ve raporlamak üzere çeşitli bilgi yönetim sistemleri mevcuttur.

Gelişmeye Açık Yönler ve Öneriler

- Kurumun, misyon, vizyon, temel değerleri ve stratejik hedefleri Kurumun 2014-2018 Stratejik Planı'nda belirlenmiştir. Kurum ziyareti kapsamında yapılan görüşmeler neticesinde, Kurumun kalite politikası ve kalite güvence sistemi çerçevesi ve parametreleri henüz oluşma aşamasındadır.
- Yapılan ziyaretler esnasında Kalite Komisyonu'nun yürütmekte olduğu çalışmalar ve kalite süreçleri hakkında henüz akademik personel, öğrenciler ve idari personele tam yayılım oluşmadığı görülmüştür.
- İç paydaşların karar süreçlerine katılımı, anketler, şikayet-öneri kutuları ve çevrim içi görüş bildir sekmesi gibi araçlarla sağlanmaktadır. Ancak, iç paydaşlardan alınan geri bildirimlerin iyileştirme süreçlerine tam olarak yansıtılması gelişmeye açık bir yöndür.
- Üniversite dış paydaşlarla yakın iletişim ve işbirliği içindedir. Ancak, yürütülen iletişim ve işbirlikleri henüz kurumsal bir yapıya sahip olmamakla beraber, Üniversite üst yönetimi tarafından bu yapının oluşturulması için çalışmalar sürdürülmektedir.

- Bursların dağıtılmasında, yönergeler doğrultusunda daha şeffaf süreçlerin yer almasının saha ziyaretlerinde öğrenciler tarafından dile getirilen bazı tereddütleri gidereceği düşünülmektedir.
- Dış paydaşlarla başlatılan yoğun ilişkilerin kurumsallaştırılarak yapılandırılması önerilmektedir.
- Ders bilgi paketleri kurumun öğretim programlarının çoğu için hazırlanmıştır ancak tamamlanma aşamasında olan bazı programların olduğu tespit edilmiştir.
- Öğretim programlarının geliştirilmesinde ve güncelleştirilmesinde paydaş görüşlerinin alındığı (STK, mezun öğrenci, ilgili sektör temsilcileri) hem KİDR raporunda belirtilmiş hem de sözlü olarak ifade edilmiştir. Bununla birlikte, paydaş katkılarının kapsamına yönelik verilerin tutanak gibi somut belgelerle desteklenmesi gelişmeye açık yön olarak ifade edilebilir.
- Akredite olan programlar hariç, öğrenme çıktıları daha çok yapılan kurum içi sınavlarla tespit edilmeye çalışılmaktadır. Öğrenme çıktılarının farklı yöntemlerle ölçülmesi kurumun iyileştirmeye açık yönlerinden birisidir.
- Akredite olmuş birimlerde program yeterliliklerine ulaşıp-ulaşılmadığı tespit edilmekte ve iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Ancak akredite olmayan programlarda program yeterliliklerine ulaşıp-ulaşılmadığı sadece kurum içinde yapılan sınavlarla değerlendirilmektedir.
- Bazı birimlerde program yeterliliklerine ulaşılması, akreditasyon sürecinin tamamlanması ile kalite güvencesi altına alınmıştır. Diğer programların akreditasyon süreci içerisinde yer almaları konusunda çalışmalar yapılmaktadır.
- Kurumdaki tüm birimler 2017 yılı içerisinde öğretim programlarını gözden geçirerek, güncelleme çalışmalarında bulunmaktadır. Bununla birlikte program güncelleme çalışmalarının hangi sıklıkta yapılacağı ile ilgili kurumsal karar bulunmamaktadır.

- Program güncelleme süreci içerisinde iç ve dış paydaşların katkılarının neler olduğuna ve program güncellemesine nasıl yansıtıldığına ilişkin yeterli belge bulunmamaktadır.
- Program ile ilgili yapılan iyileştirmeler yapılandırılmamış olsa da dış paydaşlarla yapılan toplantılarla bu iyileştirmeler paylaşılmaktadır.
- Birimlerde yer alan programların derslerin AKTS si belirlenmiş ve ağ sayfasında ilan edilmiştir. Ancak bu AKTS ler belirlenirken öğrenci iş yükünün öğrencilerden alınan geri bildirimler dikkate alınarak belirlendiğine dair somut bir kanıt bulunamamıştır.
- Kurum içerisinde ölçme ve değerlendirme yöntemleri gibi konularda eğitimler verilmekte ancak öğrenci merkezli öğretim yöntemleri konusunda öğretim elemanlarının farkındalığı ve uygulamaları geliştirilebilir.
-
- Birim bazında öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayıları belirlidir. Bazı birimlerde öğretim elemanlarının sayısının az, öğrencinin fazla oluşu kalite güvencesini olumsuz düzeyde etkilemektedir.
- Uzaktan öğretim yöntemi ile yapılan bazı derslerdeki başarı oranlarının nispeten düşük olması incelenmeye değer bir konu olarak görülmektedir.
- Yabancı dille eğitim veren bölümlerde eğitim dilinin gerektiği ölçüde kullanılmadığı görülmüştür.
- Öğretim görevlisi ve okutmanların eğitimcinin eğitimi programlarına dahil olmaması, hizmet içi eğitim almaması gelişmeye açık bir yön olarak değerlendirilebilir.
- İl dışında yer alan bazı Meslek Yüksek Okullarının öğretim elemanı ihtiyacının yeterince karşılanamadığı görülmüştür. Buna ek olarak, bazı programlarda dersi veren öğretim elemanının uzmanlık alanı ile verdiği dersler arasında uyumun olmaması gelişmeye açık yön olarak ifade edilebilir.

- Uluslararasılaşmanın önemli bir parçası olan Erasmus Değişim Programı kapsamında yabancı kurumlardan ders vermeye ve eğitim almaya gelen akademik personelin yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Yabancı uyruklu akademik personelin ve öğrencilerin Üniversiteyi tanıma, tercih etmeleri için kurumun yabancı dil ağ sayfasının her birim için düzenlenmesi, içeriklerinin tanımlanması önemli görülmektedir.
- Merkez kampüste rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri yerine getirilmekte ancak bu hizmetlerin ilçelerde yer alan birimlerde sınırlı olarak sunulduğu görülmüştür.
- Özel yaklaşım gerektiren öğrenciler kayıt aşamasında belirlenmekte ve öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Kurumda yer alan binaların birçoğunda özel yaklaşıma ihtiyaç duyan öğrencilerin binaları kolay kullanabilmelerini sağlayıcı düzenlemelere yer verilmiştir. Engelsiz üniversite ortamının oluşturulmasına yönelik yoğun girişimler ve faaliyetler söz konusudur. Ancak engelsiz üniversite (erişilebilir üniversite) şartlarının tam olarak oluşmaması gelişmeye açık yön olarak değerlendirilebilir.
- Öğrenciler için birçok sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler gerçekleştirilmekte ve imkanlar ölçüsünde desteklenmektedir. Özellikle spor tesislerinin sayısının artırılması; takımlar ve öğretim üyelerinin kullanımı dışında spor yapmak isteyen öğrencilerin erişimine açılması daha geniş bir öğrenci kitlesinin sportif faaliyetlerine katılımını artıracaktır.
- Araştırma merkezlerinin birçoğunun topluma hizmet yönünde faaliyet gösterdiği gözlenmiştir. Yapılan toplumsal hizmetlere yönelik bütünsel ve kurumsal bir yaklaşım henüz oluşma aşamasındadır. Toplumla hizmet faaliyetlerinin kamuoyuyla paylaşımının da etkinleştirilmesi önemlidir.
- Gelişmiş araştırma altyapısı; uluslararası proje kaynaklarının aktarımı için önemli bir potansiyeli oluşturmaktadır. Bu altyapı ve teşvik olanakları ile, üniversitenin bu projelerde yürütücü olarak katılımı gelişmeye açık bir yöndür. Uluslararası projelerin teşviki için proje yazımı için deneyimli yabancı dili kuvvetli uzman kadronun oluşturulmasının da benzer şekilde desteklenebilmesi pozitif yönde bir gelişme olacaktır.

- Atatürk Üniversitesi, iç kontrol standartlarına uyumlu çalışmalar yürütmek üzere, İç Kontrol Standartları'nı ve Eylem Planı'nı oluşturmuştur. Bu çalışmalar, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından koordine edilmektedir.
- Atatürk Üniversitesi'nin 2014-2018 dönemine ait stratejik planı bulunmaktadır. Ayrıca, Atatürk Üniversitesi'nin Maliye Bakanlığına sunulmak üzere hazırladığı Faaliyet Raporlarına Üniversite web sayfasından ulaşılabilir. Ancak, gerek Kalite Komisyonu çalışmalarının son bir yılda başlamış olması, gerekse yönetsel değişiklikler nedeniyle, Stratejik Plan'ın sistematik takibi gözlenmemektedir. Bu nedenlerle, Üniversite, 2019-2023 dönemi Stratejik Planını geniş katılımlı hazırlama çalışmalarına başlamış; bu doğrultuda Stratejik Plan İç Genelgesi hazırlayarak Üniversite ağ sayfasında yayınlamıştır. Üniversite yönetimi, kalite güvence politikasını ve güvence sistemini yeni hazırlanacak Stratejik Plan ile entegre etmeyi hedeflemektedir.
- Atatürk Üniversitesi'nin akademik ve idari birimlerdeki karar alma süreçlerinde öğrencilerin temsil edilmesi yeterince yaygın olmadığı görülmüş ve bu durum da iyileşmeye açık bir alan olarak değerlendirilmiştir.
- Eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme süreçlerinde bilgi yönetim sistemleri yoğun olarak kullanılmakla birlikte, mezunlara yönelik veri tabanının oluşması henüz yapım aşamasındadır.
- Atatürk Üniversitesinin misyon ve vizyonuna uygun gelişmiş ve dinamik bir İngilizce ağ sayfasının olması iyileştirilmeye açık alanlardan birisidir.

Kurumsal Dış Değerlendirme kapsamında sunulan geri bildirimlerin Kurumun sürekli iyileşme çalışmalarına yol göstermesi ve katkı sağlamasını dileriz.